

РОЗВИТОК ІНТЕРНЕТ-ТРЕЙДИНГУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ГРУДЗЕВИЧ Уляна Ярославівна

кандидатка економічних наук, доцентка,
доцентка кафедри фінансових технологій та консалтингу
Львівського національного університету імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0243-7957>

ОГРЕБЧУК Вікторія Анатоліївна

здобувачка освітнього рівня «магістр»
Львівського національного університету імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-4292-395X>

Анотація. У статті досліджено підходи до трактування поняття «інтернеттрейдинг», основні етапи становлення інтернет-трейдингу в світі. Проаналізовано розвиток інтернет-трейдингу в Україні з моменту його становлення на фондовій біржі «Українська біржа» до сучасного етапу, визначено ключові особливості пов'язані з розвитком торгів фінансовими інструментами на операторах організованих ринків капіталу впродовж 2021-2025 років, акцентовано на зміщенні спекулятивного капіталу в сегмент віртуальних активів, та орієнтацію фізичних осіб на торгівлю облігаціями внутрішньої державної позики (ОВДП) та військовими облігаціями. Визначено, що ключовими аспектами розвитку інтернет-трейдингу в Україні є: розширення спектру торгових інструментів; інтеграція з іншими фінансовими секторами, такими як онлайн-банкінг; розвиток штучного інтелекту в трейдингу, зокрема для аналізу ринку, розробки торгових стратегій та автоматизації торгових процесів; відновлення фізичної інфраструктури та створення стабільного та ефективного економічного середовища.

Ключові слова: біржова торгівля, інтернет-трейдинг, інфраструктура інтернет-трейдингу, фінансові активи, трейдер, торгова платформа, криптовалюта.

Постановка проблеми. Глобалізаційні процеси, розвиток технологій, цифровізація процесів та доступність Інтернету в останні роки зумовлюють популярність інтернет-трейдингу для широкого кола користувачів. на початку квітня 2026 року інтернетом користувалося 6,12 млрд чол. у світі, що становить 73,8%. Темпи зростання кількості інтернет-користувачів у світі становлять близько 2,5% на рік. Це свідчить про те, що Інтернет стає все більш доступним для людей у різних куточках світу, сприяючи розвитку освіти, економіки та комунікацій [1]. Інтернет-трейдинг розвивається дуже динамічно і впродовж декількох десятиліть з'явилися нові фінансові інструменти (криптовалюти) та нові підходи до торгівлі. Власне з розвитком інтернету та цифровізацією процесів суттєво збільшились можливості здійснювати торгівлю фінансовими активами в тому числі і для персональних трейдерів, з будь-якої точки

світу, у будь-який час.

Розвиток інтернет-трейдингу в Україні супроводжується як значними можливостями для отримання прибутку, так і численними викликами, пов'язаними із специфікою ринків, регуляторними обмеженнями, нестабільністю економіки та політичної ситуації, низьким рівнем фінансової грамотності, недосконалістю інфраструктури ринку, психологічними факторами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням проблем розвитку Інтернет-трейдингу присвячено праці як науковців так і практиків, зокрема слід виділити праці Голюк В., Сохацької О., Кириченко А. В., Піхоцької О., Попович Н., Ткачук В., Фіщук С., проте динамічні зміни на даному ринку і глобальні виклики зумовлюють необхідність детального вивчення можливостей розвитку інтернет-трейдингу в Україні та світі.

Мета статті дослідити основні етапи становлення та перспективи розвитку інтернет-трейдингу в Україні та світі.

Виклад основних результатів. У сучасній економічній літературі є ряд підходів до трактування сутності інтернет-трейдингу, який часто ототожнюють з онлайн-трейдингом, електронним-трейдингом. У таблиці 1 подано підходи вітчизняних та закордонних авторів до даного поняття.

Таблиця 1

Підходи до трактування поняття «інтернет-трейдинг»

Автор	Визначення
Joachim Nagel (Deutsche Bundesbank)	Електронна торгівля стосується передачі права власності на фінансовий інструмент, за допомогою якої зіставлення двох контрагентів на етапі переговорів або виконання угоди відбувається через електронну систему, включає як високочастотну торгівлю на біржах, так і угоди, узгоджені голосом, але виконані та розраховані електронним способом. [2]
EBSCO Information Services	Онлайн-торгівля стосується купівлі та продажу цінних паперів, таких як акції та облигації, через Інтернет, практика, яка розвинулася з розвитком технологій та розширенням цифрового ринку.[3]
О.Піхоцька Н.Попович	Інтернет-трейдинг – інструмент діяльності на грошовому ринку, що утворився під впливом цифровізації фінансових сфер як похідна форма біржової діяльності, що водночас є по-суті еквівалентом класичних фондових торгів, оскільки в його основу покладено той самий принцип отримання прибутку на курсових різницях та різниці цін на активи (цінні папери, акції, об'єкти торгів на ринку дорогоцінних металів, криптовалютні активи тощо) в процесі операцій купівлі-продажу [4]
Беля А	Інтернет-трейдинг (internet trading) – це спосіб доступу до торгів на валютній, фондовій або товарній біржі з використанням Інтернету як засобу зв'язку.[5]
Ситник І. П. Кеба А. А.	Інтернет-трейдинг – це система роботи з цінними паперами, яка дає інвестору доступ до біржової інформації, а також дає можливість укласти угоди з купівлі-продажу цінних паперів на біржі в режимі реального часу за допомогою спеціальної сертифікованої програми, встановленої на персональному комп'ютері [6]
Кириченко А.В. Давидова А.О	Інтернет-трейдингу - можливість торгувати на фондових та валютних ринках з використанням мережі інтернет [7]
Гаряга Л	Інтернет-трейдинг в умовах цифровізації – це процес купівлі та продажу товарів і послуг через Інтернет за допомогою спеціалізованих торгових платформ та електронних майданчиків [8]

Джерело: складено на основі [2-8]

Узагальнюючи підходи вважаємо, що Інтернет-трейдинг (електронний трейдинг) – це така форма торгівлі та система роботи з активами (цінними паперами, валютою, криптовалютою, деривативами, сировиною, товарами, тощо), яка дає можливість трейдеру мати доступ до біржової та позабіржової інформації, укласти договори купівлі-продажу активів в режимі реального часу за допомогою спеціальних

торгівельних платформ (браузерних, десктопних або мобільних).

Історично розвиток інтернет-трейдингу пов'язують з появою онлайн-торгових платформ на початку 80-х років ХХ століття. У 1998 році повноцінною онлайн-платформою стала Nasdaq. Вона була пов'язана з тими ж годинами торгівлі та обмеженнями, що й Нью-Йоркська фондова біржа, і могла використовуватися лише для торгівлі акціями кількох тисяч компаній, які склали саму біржу Nasdaq. На відміну від інших фондових бірж, які мали фізичні локації та торгові майданчики, вся торгова діяльність Nasdaq відбувалася через комп'ютерну мережу із використанням системи автоматизованих котирувань, що відразу відобразилось на ефективності діяльності та зробило біржу Nasdaq популярною серед інших технологічних компаній.

У 1990-х роках процес автоматизації набув глобального масштабу. Одним із яскравих прикладів стала реалізація платформи Globex групою СМЕ, концепція якої була розроблена у 1987 році, а повноцінний запуск відбувся у 1992 році. Globex забезпечив цілодобовий доступ до ф'ючерських ринків, казначейських зобов'язань та іноземних валют, використовуючи технології новинного агентства Reuters, що дозволило трейдерам діяти в позаробочий час, синхронізуючи ринки Лондона, Токіо та Чикаго. Globex розробила нові ф'ючерські продукти, зокрема e-mini S&P 500. Суттєвою перевагою була політика відкритого доступу Globex, яка дозволяла торгувати без брокерів і спричинила перехід до повністю електронних фондових бірж [9].

Наступним етапом став розвиток SWX Europe (віртуальної біржі) та Tradepoint (електронної платформи для транскордонної торгівлі акціями), яка працювала з 1995 по 2009 рік і консолідувала регіональні біржі у єдиний центр. У 2009 році весь бізнес було передано її власнику SIX Swiss Exchange (Швейцарська біржа SIX).

Трансформації змінили філософію біржової діяльності. У квітні 2001 року NYSE оприлюднила суворіші правила щодо маржинальної торгівлі, що проводиться денними трейдерами, а у 2007 році - завершила поглинання європейської системи Euronext, у 2013 році в свою чергу була куплена Intercontinental Exchange (ICE). Ці угоди символізували остаточне перетворення бірж із локальних клубів брокерів на глобальні технологічні компанії, де швидкість та надійність платформи стали головним конкурентним ресурсом.

Зі зростанням попиту на послуги дисконтних брокерів, ці компанії почали розробляти програмне забезпечення та створювати торговельні платформи, які дозволяли інвесторам фактично проводити фінансові операції в режимі реального часу через Інтернет. Перша онлайн-платформа для торгівлі створена компанією TradePlus, яку пізніше придбала E*TRADE. Платформа дозволяла інвесторам отримувати доступ до котирувань акцій у режимі реального часу, розміщувати ордери та контролювати свої портфелі онлайн. Це стало переломним моментом для фінансової галузі та проклало шлях для появи багатьох інших онлайн-платформ для торгівлі. Торговельні платформи швидко набули популярності, темпи зростання E-Trade становили 9% на місяць у 1999 році.

Наприкінці 2000-х років, з появою цифрових інструментів, почало з'являтися нове покоління інвестиційних компаній, які пропонували послуги для допомоги непрофесійним інвесторам у торгівлі. У 2007 році була заснована багатоактивна інвестиційна компанія eToro, яка спеціалізується на копії-трейдингу, соціальній торгівлі та інших видах торгових послуг. До 2010-х років більшість торгових майданчиків спорожніли, оскільки інвестиційні фірми почали витрачати дедалі більше коштів на IT-інфраструктуру, замінюючи брокерів алгоритмами. У 2017 році була

заснована біржа біткойнів Binance.

Початок двадцять першого століття був періодом посилення регуляторного контролю за сектором фінансових послуг. Важливими подіями в цьому відношенні стали посилені вимоги до фінансової звітності, передбачені Законом Сарбейнса-Окслі 2002 року (SOX), вимогами до дотримання Закону Патріота, Законом Додда-Франка про реформу Уолл-стріт та захист прав споживачів 2010 року та Законом «Jumpstart Our Business Startups Act» 2012 року [3].

Електронна торгівля принесла фундаментальні переваги, що призвели до структурної перебудови посередництва. Запровадження наскрізної обробки без ручної обробки (Straight-Through Processing, STP) дозволило автоматизувати весь цикл угоди — від розміщення наказу до клірингу та розрахунків, що суттєво знизило операційні витрати і в свою чергою, підвищило ліквідність ринку, оскільки електронні системи полегшили взаємодію між компаніями та інвесторами незалежно від їхнього географічного розташування; підвищило швидкість і ефективність торгівлі, зробивши ринки гнучкими. Технологічний прогрес відіграв ключову роль у цих змінах, трансформувавши спосіб торгівлі акціями та зробивши ринки доступнішими для ширшого кола інвесторів.

На даний час структура торгівлі на Світовому фінансовому ринку включає криптовалютний, фондовий, товарно-сировинний ринки, Fогex, ринок деривативів. А сучасна інфраструктура інтернет-трейдингу є сукупністю технічних засобів, каналів зв'язку та фінансових інститутів, що забезпечують можливість купівлі-продажу активів у реальному часі (рис 1)

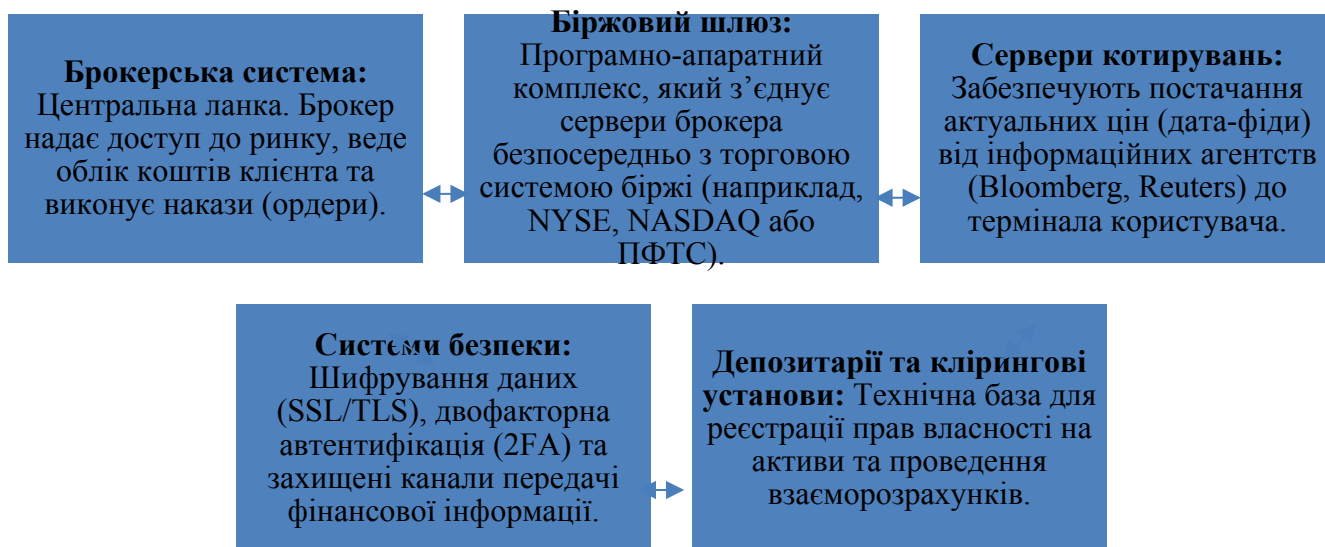

Рис.1. Інфраструктура інтернет-трейдингу

Джерело: Складено авторами

Для персонального трейдера надзвичайно важливими питаннями стають проблеми вибору торговельної платформи та брокера. Зокрема, вибір торгової платформи залежить від індивідуальних потреб та стилю торгівлі. Важливо зазначити, що кількість інструментів та індикаторів - це лише один з факторів, який трейдерам слід враховувати при виборі торгової платформи. Інші важливі аспекти включають зручність інтерфейсу, наявність необхідних функцій, підтримку платформи та умови,

які пропонує брокер, можливість миттєвого доступу до ринкової інформації, персоналізовані сповіщення та прості у використанні інструменти для торгівлі. Платформи для онлайн-торгівлі також дають можливість трейдерам персоналізувати свої інвестиційні стратегії відповідно до власних фінансових цілей та рівня толерантності до ризику. Основними компаніями на ринку торгових онлайн-платформ, які займають найбільшу частку ринку та визначають галузеві тенденції є MetaQuotes Software Corp., Interactive Brokers, E*TRADE, Saxo Bank, IG Group, eToro, Robinhood, Plus500, CMC Markets. В умовах високої конкуренції на ринку, компанії зосереджені на створенні інноваційних рішень, зокрема розробці інтелектуальних платформ на базі штучного інтелекту, які здатні оптимізувати торгові операції та підвищити їх точність.

Одним з перспективних напрямів розвитку інтернет-трейдингу у світовій практиці є швидке впровадження алгоритмічної торгівлі, яка використовує автоматизоване програмне забезпечення для виконання угод за мілісекунди на основі даних та заздалегідь визначених правил. Близько 75% усіх торгів акціями в США виконуються комп'ютерами. Окрім інституційної високочастотної торгівлі, роздрібні алгоритмічні платформи контролюють понад 11 млрд. доларів США у світових витратах, при цьому використання роздрібною торгівлі зростає на 10,8% щорічно [10]. Це домінування підкреслює, наскільки автоматизовані системи переконливо справляються з великими обсягами торгівлі. Вона швидка, точна та обробляє великі обсяги, але їй бракує людської інтуїції.

В Україні інтернет-трейдинг з'явився у 2009 році на біржовій платформі фондової біржі «Українська біржа». Відтоді, інвестування стало доступним для широкого кола українців. Було розроблено нормативно-правові акти, що визначають правові засади функціонування фондового ринку в Україні, права та обов'язки його учасників, а також повноваження державних органів у цій сфері. (Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»), а також ліцензійні умови НКЦПФР для різних видів діяльності на фондовому ринку, зокрема, для професійних учасників, таких як брокери, дилери, депозитарії тощо. Ці умови деталізують вимоги до капіталу, кваліфікації персоналу, організації внутрішнього контролю та інших аспектів діяльності. НКЦПФР затверджує правила, які регулюють порядок здійснення конкретних операцій на фондовому ринку, наприклад, торгівлі акціями, облігаціями, деривативами тощо. Крім основних законів та підзаконних нормативно-правових актів, діяльність на фондовому ринку також регулюється цивільним та податковим законодавством.

У зв'язку з повномасштабним вторгненням росії Національний банк України Постановою № 18 від 24 лютого 2022 року обмежив більшість операцій, пов'язаних із рухом капіталу з України за кордон. Купівля іноземної валюти та її переказ для придбання активів на міжнародних біржах приватними особами повністю заблоковані. Хоча регулятор періодично здійснює пом'якшення обмежень — зокрема, у травні 2024 року було скасовано валютні ліміти на імпорту робіт та послуг для бізнесу, дозволено репатріацію дивідендів за період з початку 2023 року в межах ліміту 1 млн євро на місяць, спрощено операції з купівлі банківських металів без поставки та виплати за єврооблігаціями — капітальні інвестиційні операції для населення залишаються під суворою заборонаю. Для протидії непрямому виведенню капіталу НБУ також встановив щомісячний ліміт у 500 тис. грн на транскордонні розрахунки гривневими картками за певними кодами торговців (зокрема, особисті послуги МСС 7299 та рекламні послуги МСС 7311). Зазначені обмеження безпосередньо заблокували розвиток перспективних мобільних фінтех-додатків. Для українських трейдерів, які

прагнуть торгувати на міжнародних ринках через глобальних брокерів (наприклад, через Interactive Brokers (IBKR)), процедура відкриття рахунку залишається доступною за наявності стандартних документів (ID-картки та підтвердження адреси проживання).

Аналіз обсягу торгів фінансовими інструментами на операторах організованих ринків капіталу упродовж 2022-2025 рр. відображено на рис 2. Незважаючи на зменшення кількості бірж, обсяги торгів зростають, починаючи з 2024 року.

У 2025 році у структурі торгів ПФТС державні облигації (ОВДП та ОЗДП) склали 71,7% (605,7 млрд грн), валютні свопи як інструмент міжбанківської ліквідності — 21,4% (180, млрд грн), а облигації іноземних держав — 6,1% (51,3 млрд грн). Частка акцій українських підприємств скоротилася до критичного мінімуму — лише 0,003% (29,5 млн грн) від загального обороту ПФТС. На біржі «Перспектива» державні облигації сформували абсолютну більшість торгів — 96,5% (225.63 млрд грн) [11].

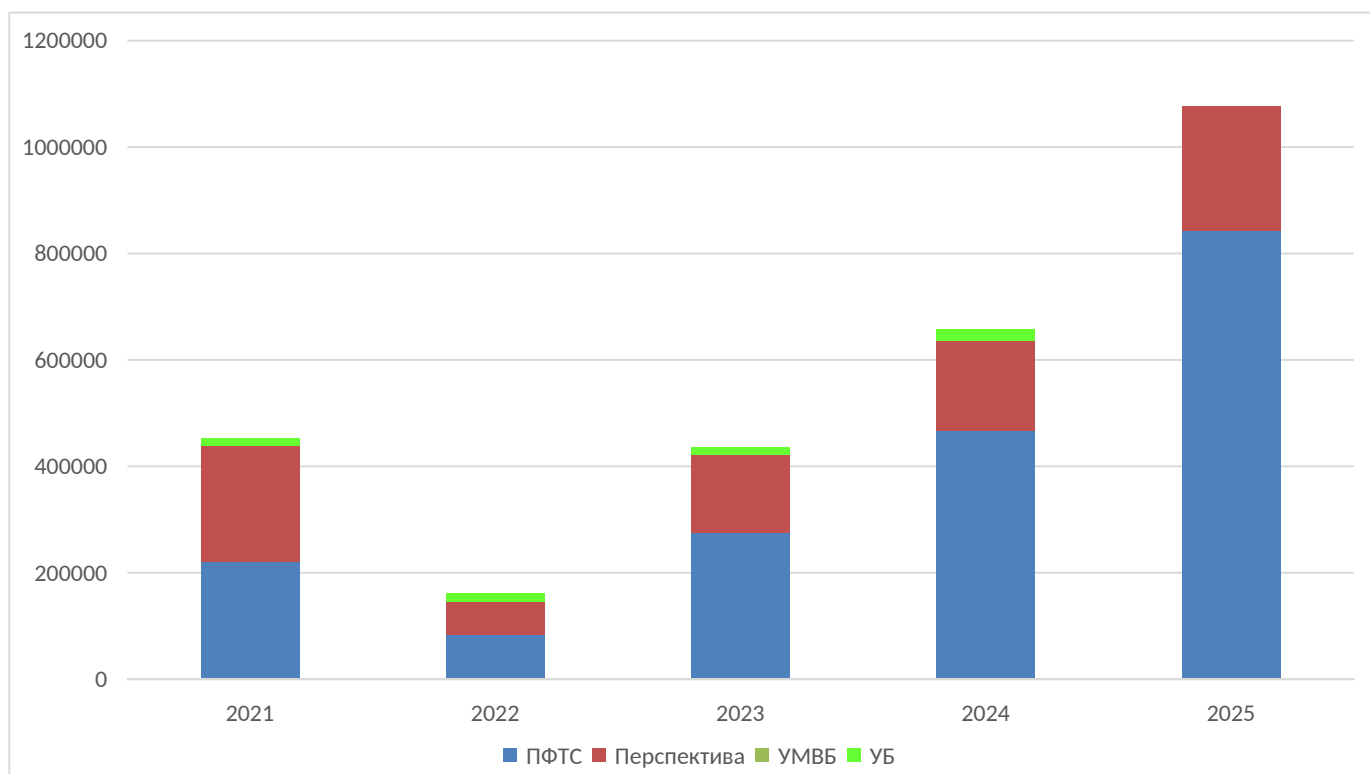

Рис.2. Обсяг торгів фінансовими інструментами на операторах організованих ринків капіталу впродовж 2021-2025 років, млн грн

Джерело: складено на основі [11]

За умов обмеженого доступу до іноземних інвестиційних активів, внутрішній ринок облигацій внутрішньої державної позики (ОВДП) та військових облигацій став головним майданчиком для інтернет-трейдингу в Україні. Динаміка участі фізичних та юридичних осіб у фінансуванні бюджету через інструменти ОВДП демонструє поступове зростання (табл 2).

Аналізуючи дані активності фізичних і юридичних осіб спостерігаємо наступні тенденції:

- впродовж 2025 року портфель ОВДП у власності громадян зріс на 42,6% — з 78,5 млрд грн до 111,9 млрд грн, а їхня частка в загальній структурі державного боргу збільшилася з 4,2% до 5,7%. Станом на 01.05.2026 року портфель фізичних осіб досяг 137,2 млрд грн;

- у сегменті військових облігацій фізичні особи сконцентрували значні частки: 49,04 млрд грн (18,4% від загального випуску в гривні), 858.2 млн дол. США (45,9% від випуску в USD) та 126,5 млн євро (16,0% від випуску в EUR);
- загальний обсяг інвестицій бізнесу (юридичних осіб) в ОВДП за 2025 рік зріс з 178,2 млрд грн до 212,3 млрд грн. і на 1 травня 2026 року становив 1 189,6 млрд грн [12].

Таблиця 2

Динаміка участі фізичних та юридичних осіб у фінансуванні бюджету через інструменти ОВДП

Категорія інвесторів	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2026
1. Фізичні особи (громадяни), млрд грн	25,1	30,2	52,2	78,5	111,9
- абсолютний приріст, млрд грн	-	5,1	22	26,3	33,4
- темп приросту, %		20,3	72,8	50,4	42,54
2. Юридичні особи (бізнес), млрд грн	н/д	н/д	139,0	178,8	212,3
- абсолютний приріст, млрд грн	-	-		39,8	33,5
- темп приросту, %				28,6	18,7

Джерело: складено на основі [12]

Обмеження класичного інтернет-трейдингу призвело до того, що значна частина спекулятивного капіталу в Україні змістилася в сегмент віртуальних активів. Хоча тенденція до накопичення біткоїнів почалася у 2018 році, коли 57 українських чиновників заявили про володіння понад 21 000 BTC. До 2021 року ця цифра зросла більш ніж удвічі: 652 чиновники повідомили про загальну суму 46 351 BTC. З того часу Україна розглядається як країна з одним з найвищих рівнів володіння біткоїнами серед урядовців [13]. У 2025 році Україна стала світовим лідером за практичним використанням криптовалют. Перші місяці країна зайняла одразу в кількох міжнародних рейтингах. Зокрема, ключовий показник - першість у світі за співвідношенням обсягу операцій зі стейблкоїнами до ВВП, а також лідерство за інтенсивністю їх реального використання [14]. У загальному рейтингу впровадження криптоактивів Україна посіла 13-те місце, залишивши позаду Велику Британію, Австрію та Польщу. За даними Chainalysis у вересні 2025 р, у рейтингу інтенсивності впровадження криптовалют, скоригованому за населенням, Україна посіла перше місце у світі, а в загальному — восьме з 151 країн [15].

З метою врегулювання сектора віртуальних активів 3 вересня 2025 року Верховна Рада ухвалила в першому читанні законопроект про регулювання ринку віртуальних активів, розроблений за участі НКЦПФР на основі європейських норм. Документ структурує активи за трьома основними класами: криптоактиви, токени електронних грошей (EMT) та токени, пов'язані з іншими активами (ART). Паралельно НКЦПФР представила детальну матрицю оподаткування операцій із віртуальними активами, яка має інтегруватися до Податкового кодексу України [16]. Крім того Комісія складає і оприлюднює офіційний перелік сумнівних інвестиційних проєктів (SCAM-проєктів). Станом на травень 2026 року цей чорний список містить 462 фіктивні платформи.

Післявоєнний період для українського фінансового ринку має стати часом активної інтеграції у світовий фінансовий простір (рис.3). На відміну від розвинених країн, де фондові ринки відповідають міжнародним стандартам, український ринок потребує значного вдосконалення.

Рис. 3. Ключові аспекти розвитку інтернет-трейдингу в Україні

Джерело: складено на основі [17]

Основними перспективними напрямками розвитку інтернет-трейдингу в Україні є:

- очікуване зростання кількості українців, які активно інвестують в фінансові активи (цінні папери, валюту, криптовалюту) через Інтернет;
- розвиток мобільного трейдингу;
- розширення спектру торгових інструментів;
- інтеграція з іншими фінансовими секторами, такими як онлайн-банкінг, платежі тощо;
- розвиток штучного інтелекту в трейдингу, зокрема для аналізу ринку, розробки торгових стратегій та автоматизації торгових процесів.

Висновки. В Україні інтернет-трейдинг набув специфічного характеру через обмеження воєнного стану. Блокування транскордонного виведення капіталу стимулювало безпрецедентний розвиток внутрішнього ринку державних цінних паперів. Одночасно з цим відбувається очищення інфраструктури від неліцензованих

брокерів та шахрайських проєктів з боку НКЦПФР. Майбутнє торгівлі фінансовими активами може бути пов'язане з зняттям валютних обмежень, повноцінною інтеграцією України у європейський фінансовий простір та з постійним технологічним прогресом.

Інновації в сфері інтернет-трейдингу призводять до створення комплексних платформ, які об'єднують різноманітні фінансові інструменти та сервіси. На даний час торговельні платформи дають змогу здійснювати операції з різноманітними фінансовими активами: цінними паперами, валютою, криптовалютою і т. д. Сучасні брокерські компанії працюють над розширенням можливостей інтеграції своїх систем з іншими програмними продуктами, що дозволяє інвесторам отримувати більш персоналізований та зручний досвід. Особливої уваги заслуговує інтеграція систем інтернет-трейдингу з системами банків. Така взаємодія дозволяє створити єдиний цифровий простір для клієнтів, де вони можуть здійснювати як банківські операції, так і торгувати на фінансових ринках, за умови зняття обмежень НБУ.

Важливими новаціями є активне впровадження штучного інтелекту для аналізу даних, зростання швидкості, ефективності і доступності послуг. По мірі розвитку технологій будуть розвиватись та вдосконалюватись торгові платформи та інструменти, які ще більше демократизують доступ до фондових ринків. Інтеграція штучного інтелекту, алгоритмічної торгівлі, машинного навчання та технології блокчейн у майбутньому підвищить прозорість, знизить витрати та покращить загальний досвід торгівлі.

Актуальність даної теми дослідження є незаперечним і дослідження на нашу думку будуть проводитись і в подальшому, оскільки досить динамічно розвиваються форми інтернет-торгівлі і в Україні є ряд невирішених питань у першу чергу регулятивного і податкового характеру.

Список використаної літератури

1. Digital Around the World – DataReportal – Global Digital Insights. DataReportal – Global Digital Insights. URL: <https://datareportal.com/global-digital-overview>
2. Electronic trading in fixed income markets
URL: <https://www.bis.org/publ/mktc07.pdf>
3. Tiwary, Richa S. (2021) Online trading. URL: <https://www.ebsco.com/research-starters/business-and-management/online-trading>
4. Піхоцька О, Попович Н. Інтернет-трейдинг: суть, практичні аспекти та перспективи розвитку на біржовому ринку України. *Věda a perspektivy*. 2022. No 11(18). URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/2932/2945>
5. Беля А. Біржовий інтернет-трейдинг у системі механізмів функціонування фінансового ринку. *Вісник університету банківської справи*. 2016. No 3 (27) – С.8-16. URL: <https://ser.net.ua/index.php/SER/article/view/115/121>
6. Ситник І, Кеба А. Актуальні питання й перспективи розвитку інтернет-трейдингу та його платіжних систем в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Випуск 7, частина 3. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/7_3_2016ua/23.pdf

7. Кириченко А. В. Давидова А. О. Інтернет-трейдинг на біржовому ринку: теоретичний та аналітичний огляд. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. №2. URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/65>
8. Гаряга Л., Скічко А. Цифрова трансформація інтернет-трейдингу на вітчизняних біржах. URL: <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/351>
9. How The First Electronic Trading Platform Changed Everything. URL: <https://axcera.io/blog/how-the-first-electronic-trading-platform-changed-everything>
10. Tavares R. (2025) The Rise Of Algorithmic Trading: How AI Is Reshaping Financial Markets. URL: <https://www.forbes.com/sites/delltechnologies/2025/12/02/the-rise-of-algorithmic-trading-how-ai-is-reshaping-financial-markets/>
11. Аналітичні дані щодо розвитку фондового ринку URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/>
12. Військові ОВДП. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/iz-pochatku-2026-roku-uryad-zaluchiv-vid-prodaju---obminu-ovdp-na-auktsionah-ponad-184-mlrd-grn-a-zagalom-uprodovj-voynenogo-stanu---bilshe-nij-2-211-mlrd-grn>
13. Україна займає 4 місце серед держав світу за кількістю біткоїнів — Мінфін URL: <https://minfin.com.ua/ua/2025/08/23/157148906/>
14. Шадрін А. (2025) Україна посіла перше місце у світі за використанням стейблкоїнів відносно ВВП. URL: <https://itc.ua/ua/novini/ukrayina-posila-pershe-mistse-u-sviti-za-vykorystannyam-steyblkoyniv-vidnosno-vvp/>
15. The 2025 Global Adoption Index: India and the United States Lead Cryptocurrency Adoption. URL: <https://www.chainalysis.com/blog/2025-global-crypto-adoption-index/>
16. Матриця оподаткування віртуальних активів. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2025/04/matrytsia-opodatkuvannia-va-1.pdf>
17. Ткачук В. Основні тренди розвитку електронної біржової торгівлі. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3588/3519>

Дата надходження статті: 10.05.2026

Дата прийняття статті: 22.05.2026

Дата публікації статті: 31.05.2026